

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.378.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11255 Pani Posłanki Magdaleny Filipek-Sobczak, w sprawie rosnącego bezrobocia wśród młodych osób w Polsce, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

We wszystkich krajach UE stopa bezrobocia w grupie osób młodych jest wyższa niż wśród ogółu populacji, co wiąże się z wieloma czynnikami dla niej specyficznymi (m.in. brakiem doświadczenia zawodowego, niedopasowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, częstszymi zmianami pracy w celu znalezienia preferowanej ścieżki kariery, czy częstszym podejmowaniem prac dorywczych i sezonowych przez jej przedstawicieli). Z danych Eurostatu wynika, że w czerwcu 2025 r. bezrobocie w grupie wiekowej do 25 lat wyniosło w UE 14,7%, przy 5,9% dla ogółu populacji. Stopa bezrobocia w Polsce wśród osób poniżej 25 roku życia wynosiła 14,1%, co oznacza, że była niższa od unijnej średniej. Nie zmienia to faktu, że wskaźnik bezrobocia młodych przewyższa w Polsce niemal 4-krotnie ten dla populacji ogółem (3,5%). Aktywizacja zawodowa tej grupy pozostaje zatem jednym z kluczowych zadań Rządu w zakresie polityki rynku pracy.

Przywołane dane opierają się na wynikach ankietowego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), bazującego na deklaracjach respondentów określających swoją sytuację zawodową i nie uwzględniają ich formalnego statusu czy faktu rejestracji w urzędzie pracy. Trzeba podkreślić, że nie każda młoda osoba może się zarejestrować w urzędzie pracy jako bezrobotna (statusu osoby bezrobotnej nie mogą uzyskać np. poszukujący zatrudnienia student studiów dziennych, czy osoba poniżej 18 roku życia, której dotyczy obowiązek edukacyjny). Na gruncie BAEL osoby te mogą natomiast zostać uznane za bezrobotne, jeśli ukończyły 15 rok życia i zadeklarują, że nie mają pracy, poszukują jej oraz są gotowe ją podjąć.

W końcu czerwca br. w urzędach pracy zarejestrowanych było 98,8 tys. bezrobotnych do 25 roku życia, ale zdarzały się lata (np. rok 1993), gdy ich liczba była 10 krotnie większa. Do końca 2000 r. osoby do 25 roku życia stanowiły ponad 30% wszystkich bezrobotnych, podczas gdy na koniec czerwca br. ich udział w tej grupie sięgał 12,4%. Zestawienie danych z minionych okresów pokazuje znaczącą poprawę sytuacji młodych ludzi na rynku pracy na przestrzeni lat, choć z wspomnianych wcześniej względów pozostaje to grupa szczególnie wrażliwa na wszelkie perturbacje, czy nawet chwilowe pogorszenie sytuacji na rynku pracy. W porównaniu do czerwca 2024 r. liczba bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych w urzędach pracy wzrosła o 5,9 tys., tj. o 6,3%. Wzrost bezrobocia młodych może być związany z obniżeniem popytu na pracę i wolniejszym przyrostem nowych miejsc pracy. Spadek liczby ofert pracy dostępnych na rynku potwierdzają dane urzędów pracy i analizy ogłoszeń udostępnianych w internecie. Może to wskazywać na zmniejszoną aktywność rekrutacyjną firm, a tym samym utrudniać młodym ludziom, którzy często nie mają ustabilizowanej sytuacji zawodowej, znalezienie zatrudnienia.

Od 2014 r. w oparciu o kierunki wynikające z Zalecenia Rady UE w sprawie Gwarancji dla Młodzieży¹, działa w Polsce program Gwarancje dla Młodzieży (GdM), w którym MRPiPS pełni funkcję Koordynatora Krajowego. Program realizowany jest na podstawie zaktualizowanego w 2022 r. „Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce”. GdM opiera się na funkcjonowaniu 4 podstawowych filarów wsparcia osób młodych:

- urzędów pracy, które oferują szeroki wachlarz form aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców;
- Ochotniczych Hufców Pracy (OHP) oferujących działania edukacyjne i wychowawcze w jednostkach OHP oraz udział w projektach aktywizacji zawodowej;
- projektów wyłanianych w konkursach regionalnych oraz na szczeblu centralnym, finansowanych ze środków EFS+;
- programu pożyczkowego „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie” realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Do głównych priorytetów Gwarancji dla Młodzieży należą ocena i wzmocnienie umiejętności cyfrowych osób młodych, powiązanie oferty wsparcia z potrzebami transformacji cyfrowej i zielonej, zapewnienie kompleksowego wsparcia i wysokiej jakości ofert, a także pogłębione i zindywidualizowane podejście oraz aktywne docieranie z ofertą wsparcia do osób młodych.

Źródłem finansowania GdM są środki Funduszu Pracy oraz środki Europejskiego Funduszu Społecznego+ (w ramach 16 programów regionalnych oraz programu centralnego pn. Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027).

Osoby młode po rejestracji w urzędach pracy są intensywnie aktywizowane. W okresie styczeń-czerwiec br. w całym kraju udział w aktywnych programach przeciwdziałania bezrobociu (np. stażach, pracach subsydiowanych, szkoleniach) rozpoczęło 49,7 tys. bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 29,4 tys. osób do 25 roku życia. Podkreślenia wymaga fakt, że młodzi bezrobotni do 30 roku życia stanowili ponad 40% wszystkich zaktywizowanych bezrobotnych, a osoby do 25 roku życia 23,8%. Jest to niemal dwa razy tyle, ile wynosił ich udział wśród zarejestrowanych bezrobotnych.

Szczególną rolę w prowadzeniu działań dedykowanych młodzieży pełnią także OHP, które są państwową jednostką budżetową, nadzorowaną przez ministra właściwego ds. pracy. OHP stwarzają warunki do prawidłowego rozwoju społecznego i zawodowego młodzieży znajdującej się w najtrudniejszej sytuacji socjalnej, doświadczającej różnorodnych problemów i trudnych sytuacji życiowych, posiadającej deficyty w relacjach społecznych, mającej opóźnienia edukacyjne, „wypadającej” z systemu oświaty lub tym zagrożonej. Oferta OHP jest szeroka i obejmuje przede wszystkim:

- wsparcie edukacyjne;
- działania mające na celu podwyższenie, zmianę lub aktualizację umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- inicjowanie oraz wspieranie przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu i łagodzeniu skutków bezrobocia wśród młodzieży;
- organizowanie zatrudnienia u pracodawcy, w tym refundację z Funduszu Pracy wynagrodzeń młodych pracowników;

---

¹ Zalecenie Rady UE z 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia Gwarancji dla Młodzieży zastępujące zalecenie Rady z 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia Gwarancji dla młodzieży.

- działania w zakresie wychowania młodzieży, w tym profilaktykę zdrowotną, edukację społeczno-ekologiczną i profilaktykę uzależnień.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie 1 czerwca 2025 r. osobom do 30 roku życia (obok 6 innych grup zidentyfikowanych jako wrażliwe na rynku pracy) przysługuje pierwszeństwo w kierowaniu do aktywnych form wsparcia. Dzięki takiemu podejściu osoby młode mają szansę na szybszą aktywizację zawodową i podjęcie zatrudnienia.

W ustawie wprowadzono nowe formy wsparcia dedykowane osobom do 30 roku życia, w związku z czym:

- osobie do 30 r. ż. powiatowy urząd pracy (PUP) przedstawia propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia albo inną formę pomocy w okresie do 4 miesięcy od dnia, w którym zarejestruje się ona jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy (wcześniej ten przepis dotyczył osób do 25 r.ż.);
- w powiatowych urzędach pracy ustanowiono funkcję doradcy ds. osób młodych, którego zadaniem jest opracowanie wraz z klientem indywidualnego planu działania (IPD), czyli kompleksowego planu aktywizacji zawodowej (PUP przygotowują IPD nie tylko dla bezrobotnych, ale też dla poszukujących pracy do 30 r. ż.);
- przed przygotowaniem IPD pracownik PUP przeprowadza ocenę umiejętności cyfrowych osób młodych. W zależności od jej wyniku osoba bezrobotna lub poszukująca pracy do 30 r. ż. ma możliwość podniesienia swoich kompetencji w tym zakresie poprzez szkolenia lub staże (jeżeli program szkolenia lub stażu obejmuje nabycie umiejętności cyfrowych), a także w ramach doradztwa zawodowego;
- dla zwiększenia efektywności wsparcia wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy oraz OHP mogą tworzyć, z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy, specjalne punkty dla osób młodych, oferujące kompleksową informację i doradztwo w przedmiocie zatrudnienia oraz oferowanych form wsparcia, możliwość skorzystania z usług pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, dalszego kształcenia, porad prawnych, czy doradztwo dotyczące kwestii mieszkaniowych. Punkty będą działać w formie tzw. „jednego okienka” (one stop shop). Przepis ten wejdzie w życie od 1 stycznia 2026 r., ale rozwiązanie zostało przetestowane w 76 PUP w ramach projektów pilotażowych realizowanych z Funduszu Pracy.

Ponadto, w celu ułatwienia osobom opiekującym się dziećmi powrotu na rynek pracy, ustawa przewiduje refundację kosztów opieki nad dzieckiem do lat siedmiu (jeśli dziecko jest niepełnosprawne - do osiemnastego roku życia). Refundacja przysługuje w wysokości nie wyższej niż połowa zasiłku dla bezrobotnych na każde dziecko. Warunkiem jej przyznania jest podjęcie przez bezrobotnego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub skierowanie do innej formy pomocy, oraz osiągnięcia z tego tytułu miesięcznych przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku podjęcia pracy refundacja przysługuje na okres do 6 miesięcy, natomiast w przypadku skierowania do innej formy pomocy - np. stażu - na okres trwania tej formy pomocy.

W powiatowych urzędach pracy i w Centrach Poradnictwa Zawodowego wojewódzkich urzędów pracy osoby młode mogą skorzystać ze wsparcia profesjonalnego doradcy zawodowego, w tym psychologa, uzyskując pomoc w ramach poradnictwa indywidualnego lub grupowego, m.in. w zakresie: wyboru lub zmiany zawodu; zaplanowania kariery zawodowej; uzupełnienia kwalifikacji zawodowych; określenia swoich kompetencji i zainteresowań; zaplanowania rozwoju zawodowego; przygotowania dokumentów

aplikacyjnych. Mają również możliwość skorzystać z informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, a także umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu.

Ważnym zadaniem jest również podnoszenie jakości obsługi osób młodych w powiatowych urzędach pracy. Celem jego realizacji przygotowywane są standardy wsparcia osób młodych w urzędach pracy. Standardy powstaną w ramach projektu finansowanego ze środków UE. Ma to doprowadzić do pełniejszego wdrożenia Zalecenia Rady UE z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży.

Na finansowanie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy – także osób młodych – samorządy powiatów dysponują w roku 2025 środkami Funduszu Pracy w wysokości 3,1 mld zł, w ramach przyznaczonych limitów na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Ponadto w celu wsparcia osób młodych, rejestrujących się w urzędach pracy, w katalogu programów, które mogą być finansowane w roku 2025 z rezerwy Funduszu Pracy, zawartym w zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych, znalazł się także program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia.

Informuję, że 28 marca br. ogłoszono nabór wniosków na środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w roku 2025. W jego ramach przyznano dodatkowe środki rezerwy FP w kwocie prawie 200 mln zł, z czego 31,6 mln zł na program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia. Wszystkie złożone wnioski rozpatrzono pozytywnie. Kolejny nabór wniosków, w ramach którego również zaplanowano wsparcie programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia, ogłoszono 21 lipca 2025 r. Urzędy pracy miały też, bazując na diagnozie bieżących potrzeb rynku pracy, możliwość wnioskowania o środki z rezerwy funduszu na finansowanie programów aktywizacji zawodowej obejmujących nowe formy pomocy i nowe grupy klientów.

W 2025 roku (zgodnie ze sprawozdaniem MRPiPS-02 wg stanu na 30 czerwca) na wsparcie osób do 30 roku życia dla prawie 61 tys. beneficjentów wydatkowano środki Funduszu Pracy w wysokości 576,9 mln zł.

Należy wspomnieć, że ustawa z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadziła zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Umożliwiają one uczniowi, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed 18 rokiem życia spełnianie obowiązku nauki poprzez uczęszczanie na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244). Wprowadzono też zmianę w ustawie o praktykach absolwenckich i umożliwiono niepełnoletniemu praktykantowi, który ukończył szkołę ponadpodstawową i spełnia obowiązek nauki przez uczęszczanie na praktykę absolwencką, realizację tej praktyki aż do ukończenia przez niego 18-go roku życia. Pracodawcy, który zawarł umowę z takim praktykantem przysługiwać będzie dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy na pokrycie kosztów praktyki w wysokości 250 zł za każdy jej pełny miesiąc, jeżeli praktyka została zrealizowana w wymiarze co najmniej 120 godzin miesięcznie.

Ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadzono również premie dla organizatora stażu zakończonego potwierdzeniem nabycia wiedzy i umiejętności. Staż ten może trwać od 3 do 12 miesięcy i zakończyć się egzaminem zawodowym, przeprowadzanym przez okręgową komisję egzaminacyjną, egzaminem czeladniczym lub inną formą potwierdzenia wiedzy i umiejętności, która poprawi sytuację stażysty na rynku pracy, w tym

zdobyciem przez niego kwalifikacji wpisanych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji. Jeśli uczestnik stażu zda egzamin i uzyska dokument potwierdzający nabycie wiedzy i umiejętności w terminie 12 miesięcy od ukończenia stażu, jego organizator otrzyma premię w wysokości 500 zł za każdy pełny miesiąc programu stażu. Kwota premii podlega waloryzacji.

Kwestia niedopasowania kompetencji młodych ludzi do potrzeb rynku pracy to złożony problem, często podnoszony w kontekście bezrobocia młodych ludzi. Należy zauważyć, że młody człowiek decyduje o wyborze szkoły czy uczelni kierując się swoimi zainteresowaniami, a rodzaj ukończonej szkoły i posiadanego wykształcenia nie zawsze determinują możliwości podejmowania zatrudnienia w określonych branżach.

Działania podejmowane na rzecz dopasowania kompetencji osób młodych do potrzeb rynku pracy to m.in. wspieranie kształcenia dualnego. Dualny system kształcenia (polegający na tym, że równoległe z nauką w szkole uczeń kształci się praktycznie w zakładzie pracy) jest ceniony ze względu na bezpośredni kontakt ucznia z przedsiębiorstwem, dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców oraz umożliwienie płynnego przejścia od nauki w szkole do aktywności na rynku pracy. W Polsce kształcenie dualne jest realizowane poprzez zatrudnianie młodocianych pracowników w celu zapewnienia im odpowiedniego przygotowania zawodowego.

Koszty wsparcia kształcenia zawodowego, a w szczególności, kształcenia dualnego, corocznie pokrywane są z Funduszu Pracy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Minister wspiera kształcenie zawodowe młodzieży zgodnie z przepisami ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia poprzez: refundowanie pracodawcom wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, dofinansowanie kosztów kształcenia, a także finansowanie kosztów przygotowywania i przeprowadzania egzaminów.

Zgodnie z art. 32 ust 1 pkt 23 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia samorząd województwa zobligowany jest określić (do 30 kwietnia każdego roku) wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe wypłacana może być refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników i składek na ich ubezpieczenie społeczne – po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy oraz ogłoszenia tego wykazu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Pracodawcy są w ten sposób zachęceni do kształcenia pracowników młodocianych w zawodach, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy. Z tej formy pomocy korzystają licznie pracodawcy, w tym rzemieślnicy, prowadzący praktyczną naukę w tzw. zawodach rzemieślniczych, często unikatowych, ale coraz częściej poszukiwanych na rynku pracy.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadziła mocniejsze powiązanie dotowanego ze środków publicznych kształcenia dualnego z zatrudnieniem, podtrzymując funkcjonujące wcześniej rozwiązanie w postaci deklaracji pracodawcy dotyczącej zatrudnienia młodocianego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu przygotowania zawodowego, ale wprowadzając przy tym sankcję za niewywiązanie się (z przyczyn nie leżących po stronie pracodawcy) z obowiązku zatrudnienia co najmniej 50% młodocianych pracowników. Sankcja skutkować będzie 24-miesięczną karencją na uzyskanie refundacji za kolejnych zatrudnianych uczniów. Ochotnicze Hufce Pracy wypłacające kwoty refundacji upoważniono do przeprowadzania kontroli realizacji umów o refundację zawartych z pracodawcami, co postulowała m.in. Najwyższa Izba Kontroli.

Dofinansowanie kosztów kształcenia gwarantuje z kolei art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.). Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu jego przygotowania zawodowego przysługuje obecnie dofinansowanie w wysokości do 10 824 zł, a w przypadku nauki w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania² w kwocie do 13 394 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy.

Informuję, iż od wielu lat staże realizowane przez powiatowe urzędy pracy finansowane są ze środków publicznych. Ze środków Funduszu Pracy finansuje się stypendia stażystów, a urzędy pracy opłacają składki na ubezpieczenia społeczne od tych stypendiów. Skuteczność zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po odbyciu stażu sięga ponad 80%.

Ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia wprowadziła szereg udoskonaleń w regulacjach dotyczących staży, m.in.:

- podwyższając stypendium dla stażysty do 160% kwoty zasiłku (wcześniej było to 120%);
- dopuszczając realizację stażu w formie zdalnej. Oznacza to, że staż będzie mógł być realizowany w całości w formie: stacjonarnej, zdalnej lub hybrydowej;
- umożliwiając odbywanie stażu w niepełnym wymiarze czasowym, co pozwoli jego uczestnikom godzić zobowiązania zawodowe z rodzinnymi.

W ramach „Gwarancji dla Młodzieży” powiatowe urzędy pracy oferują młodym osobom dorosłym wiele możliwości aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców. Ochotnicze Hufce Pracy prowadzą działania edukacyjne i wychowawcze oraz projekty aktywizacji zawodowej. Wielu młodych ludzi otrzymuje wsparcie w projektach finansowanych z funduszy europejskich. Warto też wspomnieć, że Bank Gospodarstwa Krajowego realizuje program pożyczkowy „Rządowy Program Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”, kierowany w szczególności do młodzieży w trudnym położeniu: przedwcześnie kończącej naukę, bezrobotnej, opuszczającej pieczę zastępczą, potrzebującej wsparcia w sytuacji wczesnego rodzicielstwa.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęto też prace zmierzające do uregulowania sposobu realizowania staży na otwartym rynku pracy, w tym do likwidacji staży bezpłatnych. W ramach prekonsultacji 23 lipca 2025 r. w siedzibie Ministerstwa zorganizowano spotkanie poświęcone temu zagadnieniu, w którym udział wzięli członkowie Kierownictwa MRPIPS oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych, związków zawodowych, organizacji pracodawców, biur karier przy uczelniach wyższych, resortów i Państwowej Inspekcji Pracy. W jego trakcie omówiono obowiązujące regulacje dotyczące staży i praktyk oraz pożądane kierunki zmian w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

---

² Wskazanych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, przygotowywanej przez Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie .